Οικογενειακή ζωή, Λόγοι Δ’ (Γέροντας Παΐσιος Αγιορείτης)

Categories : ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ

Date : 12 Ιανουαρίου, 2006

Παρουσίαση βιβλίου: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΜΑΝΤΖΑΡΙΔΗΣ Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Εκδ. Ιερόν Ησυχαστήριον «Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος», Σουρωτή Θεσσαλονίκης

«*ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ*» τεύχος 27, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2002

Στην εκλεκτή σειρά των εκδόσεων του Ιερού Ησυχαστηρίου της Σουρωτής προστέθηκε και ένα ακόμα βιβλίο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την οικογένεια. Πρόκειται για τον τέταρτο τόμο των Λόγων του Γέροντος Παϊσίου, που φιλοτέχνησαν από την πλούσια παρακαταθήκη των αρχείων τους οι μοναχές του ιερού αυτού Ησυχαστηρίου. Έτσι μέσα στην τελευταία πενταετία παρουσιάστηκαν τέσσερις πολύτιμοι τόμοι με σοφές διδαχές του Γέροντος Παϊσίου, που έγιναν κυριολεκτικώς περιζήτητοι και χρειάστηκε να επανεκδοθούν για δεύτερη ως και για τέταρτη φορά.

Ο τόμος αυτός με καλαίσθητη εμφάνιση και μεθοδική κατάταξη του υλικού, όπως και οι τρεις προηγούμενοι, έχει και τρεις φωτογραφίες του Γέροντος, δύο από τις οποίες προδίδουν τα χαρακτηριστικά της προχωρημένης ασθένειάς του.

Ο μοναχός Παΐσιος γνώριζε την οικογένεια και την προβληματική της μέσα στον σύγχρονο κόσμο καλύτερα από τους οικογενειάρχες και από αυτούς που ασχολούνται ειδικότερα με την οικογένεια. Γι' αυτό και οι συμβουλές του είναι πολύτιμες. Είχε εξάλλου ο Γέροντας την ευρύτητα να τιμά και να στηρίζει όχι μόνον εκείνους που επιθυμούν να βαδίσουν τον δρόμο που ο ίδιος προτίμησε, αλλά και όσους θέλουν να ακολουθήσουν την έγγαμη ζωή. « Ας μη νομίση κανείς ότι όσοι πάνε στο μοναστήρι θα σωθούν, επειδή απλώς έγιναν μοναχοί. Ο κάθε άνθρωπος θα δώση λόγο στον Θεό αν την ζωή που διάλεξε την αγίασε. Παντού χρειάζεται φιλότιμο. Ο Θεός δεν κάνει προκομμένους και ανεπρόκοπους ανθρώπους, αλλά, όποιος δεν έχει φιλότιμο, όποια ζωή κι αν ακολουθήση, ανεπρόκοπη θα είναι. Ενώ ο φιλότιμος προκόβει, όπου κι αν βρεθή, επειδή η θεία Χάρις βρίσκεται μέσα του» (σ. 20).

Ο τέταρτος αυτός τόμος απαρτίζεται από έξι μέρη. Στο πρώτο μέρος προβάλλονται τα θεμέλια, επάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί η οικογένεια. Εδώ επισημαίνονται ιδιαίτερα η αγάπη και ο σεβασμός μεταξύ των συζύγων, η υπομονή στις δυσκολίες της ζωής και η προσευχή.

Το δεύτερο μέρος είναι αφιερωμένο στις υποχρεώσεις των γονέων. Προσεγγίζεται με πολλή διάκριση το θέμα της τεκνογονίας και υπογραμμίζεται ότι οι γονείς που γεννούν τα παιδιά οφείλουν να φροντίζουν και για την πνευματική αναγέννησή τους. Ειδική αναφορά κάνει ο Γέροντας για τις πολύτεκνες οικογένειες, αλλά και για τη μάστιγα των εκτρώσεων. Τέλος τονίζει την ανάγκη που έχουν τα παιδιά για αγάπη και στοργή μέσα στο σπίτι τους. Αν το παιδί «χορτάση στοργή και αγάπη, όταν είναι μικρό, ύστερα έχει δύναμη να αντιμετωπίση τα προβλήματα της ζωής» (σ. 97).

Στις χαρές και τις δυσκολίες των παιδιών από τη νηπιακή ως την ώριμη ηλικία τους, όπως επίσης και στις υποχρεώσεις των παιδιών προς τους γονείς αναφέρεται το τρίτο μέρος του βιβλίου. Η ευχή των γονέων, επισημαίνει ο Γεροντας, είναι η μεγαλύτερη κληρονομιά για τα παιδιά. Γι' αυτό να φροντίζουν να έχουν την ευχή

τους (σ. 142).

Το τέταρτο μέρος είναι αφιερωμένο στην πνευματική ζωή της οικογένειας. Αναφερόμενος στην καθημερινή ζωή και τις καθημερινές σχέσεις των γονέων και των παιδιών μέσα στο σπίτι, στην εργασία και την κοινωνία δίνει πολύτιμες πρακτικές συμβουλές για μια γνήσια πνευματική ζωή. Αναλυτικότερα, εξετάζεται εδώ η εργασία και η χριστιανική καταξίωσή της, όπως και ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να αποφεύγεται το άγχος από την εργασία.

Οι δοκιμασίες στη ζωή μας είναι το θέμα του πέμπτου μέρους του βιβλίου. «Για να πάη κανείς στον γλυκό παράδεισο, πρέπει να φάη πολλά πικρά εδώ, να έχη το διαβατήριο των δοκιμασιών στο χέρι». Ο σταυρός που οικονομάει ο Θεός για τον κάθε άνθρωπο, είναι ανάλογος με την αντοχή του και αποτελεί «σκάλα προς τον ουρανό» (σ. 191). Ειδικότερα η αρρώστεια, την οποία και ο ίδιος τόσο καρτερικά υπέμεινε, βοηθάει τον άνθρωπο, γιατί τον καθαρίζει από την αμαρτία και τον εξαγιάζει, αρκεί να κάνει υπομονή και να την δέχεται με χαρά (σ. 210). Εκτός όμως από την υπομονή που πρέπει να έχει ο άνθρωπος στον πόνο, χρειάζεται να συμμετέχει και στον πόνο των άλλων. « Άκουγα 'χημειοθεραπείες', λέει ο Γέροντας, και νόμιζα ότι είναι 'χυμοθεραπείες', δηλαδή ότι κάνουν στους καρκινοπαθείς θεραπείες με χυμούς, με φυσικές τροφές! Που να ξέρω; Τώρα όμως κατάλαβα τι ταλαιπωρία είναι» (σ. 219). Χρησιμοποιώντας και προτείνοντας πάντοτε ο Γέροντας τον καλό λογισμό εξασφαλίζει σπουδαίες ωφέλειες και από τα πιο δυσάρεστα πράγματα.

Το έκτο και τελευταίο μέρος του βιβλίου έχει ως θέμα τον θάνατο και την μέλλουσα ζωή. Εδώ γίνεται λόγος για τη μνήμη του θανάτου, τη συμφιλίωση με τον θάνατο, την αυτοκτονία, την παρηγοριά των πενθούντων, τα μνημόσυνα, τη μεταθανάτια ζωή και τέλος για την ελπίδα που πρέπει να έχει ο άνθρωπος. Ο θάνατος δεν είναι το τέλος της ζωής, αλλά η μετάβαση στην άλλη ζωή. Είναι ένας σύντομος αποχωρισμός. «Μόνο όταν δεν έχη καλή ζωή αυτός που φεύγει, δικαιολογούμαστε να ανησυχούμε» (σ. 272). Με το γνωστό φιλότιμό του ο Γέροντας έλεγε: «Είναι πολύ βαρύ, μετά από όσα έκανε ο Θεός για μας τους ανθρώπους, να πάμε στην κόλαση και να Τον λυπήσουμε. Ο Θεός να φυλάξη, όχι μόνον άνθρωπος, αλλά ούτε πουλί να μην μπη στην κόλαση».

Η απλότητα, η σαφήνεια, η καθαρότητα και περισσότερο από όλα η φωτισμένη σκέψη του Γέροντος Παϊσίου προσφέρουν στον αναγνώστη του βιβλίου αυτού την αίσθηση μιας αληθινής πνευματικής πανδαισίας.

(Πηγή: "Ορθόδοξος Λόγος")